

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/242/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122011176
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2122011176.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Ladislava Révesa a Mgr. Stanislava Kováča, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v A., o návrhu odsúdeného na upustenie od výkonu ochranného ústavného protitoxikomanického liečenia, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu sudcu Okresného súdu Trnava zo dňa 11.09.2024, č. k. 4Nt/3/2022-24, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 28. novembra 2024 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v A., zamietla.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol tak, že podľa § 447 ods. 1 Trestného poriadku zamietol návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v A., bytom C. XXX/XX, A. - D., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, z 01.06.2022, na upustenie od výkonu ochranného ústavného protitoxikomanického liečenia uloženého rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 6Tk/3/2020-118 z 25. augusta 2020.

Okresný súd napadnuté uznesenie odôvodnil v rozsahu č.l. 24-25 spisu.

V odôvodnení uznesenia okresný súd konštatoval, že z vykonaného dokazovania na verejnom zasadnutí vyplynulo, že odsúdenému bolo uložené ochranné ústavné protitoxikomanické liečenie v nadväznosti na závery znaleckého posudku, ktorý bol vypracovaný v priebehu prípravného konania v pôvodnom súdnom konaní. Odsúdený svoj návrh odôvodnil tým, že samotný výkon trestu je postačujúcim abstinenciým a odvykacím faktorom pre zvládnutie jeho závislosti. Podľa názoru súdu vynútená abstinencia v chránenom priestore (v priestoroch ústavu na výkon trestu odňatia slobody) nepredstavuje zmenu vo vzťahu k znalcom detekovanej závislosti odsúdeného v chronickom štádiu, ktorá by mala za následok zánik okolností, pre ktoré bolo odsúdenému uložené ochranné liečenie. Počas výkonu trestu odňatia slobody odsúdený nie je vystavený záťažovým situáciám, ktoré by mohli preukázať, či odsúdený svoje tvrdenia o trvalej abstinencii myslí naozaj vážne a zároveň, či je schopný viesť život bez užívania omamných a psychotropných látok.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí, zahlásil sťažnosť odsúdený (č.l. 23 spisu), ktorú odôvodnil vlastnoručne písaným podaním (č.l. 28 spisu).

Prokurátorka prítomná na verejnom zasadnutí sa vzdala práva na podanie sťažnosti (č.l. 23 spisu).

Odsúdený v písomne odôvodnenej sťažnosti žiadal o vypracovanie nového znaleckého posudku, nakoľko počas výkonu trestu prestal fajčiť a už tri roky úspešne nefajčí. Dodal, že k cigaretám má odpor a taký istý odpor má aj k drogám. Dôvodil, že kvôli drogám veľa stratil a uvedomil si, že život bez užívania drog je lepší a bez problémov. Kvôli drogám je vo výkone trestu a preto sa nemohol zúčastniť maminho pohrebu, čo si nikdy neodpustí a čo je ďalší dôvod, kvôli ktorému drogy nikdy nechce ani vidieť.

Podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a/ správnosť výrokov napadnutého uznesenia proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť

b/ konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Krajský súd, na podklade podanej sťažnosti, preskúmal v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 192 odsek 1 písm. a/, písm. b/ Trestného poriadku, správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť ako i konanie predchádzajúce tomuto výroku a zistil, že sťažnosť odsúdeného bola podaná v zákonom stanovenej lehote, nie je však dôvodná.

Preskúmaním napadnutého uznesenia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, sťažnostný súd zistil, nasledovné:

- rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 25.08.2022, sp. zn. 6Tk/3/2020, bol A. B. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c), písmeno d), odsek 2 písmeno c) Trestného zákona s poukazom na ust. § 138 písm. b), písm. i), písm. j) Trestného zákona, za čo mu bolo okrem iného uložené aj ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou. Proti tomuto rozsudku obžalovaný podal odvolanie;
- uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 15.12.2020, sp. zn. 3To/148/2020, bolo zamietnuté odvolanie obžalovaného A. B. ako nedôvodné s poukazom na § 319 Trestného poriadku;
- z hlásenia zmien zo dňa 03.05.2022 vyplýva, že trest odňatia slobody uložený Okresným súdom Trnava v konaní pod sp. zn. 6Tk/3/2020 bol zrušený a obžalovanému bol uložený súhrnný trest odňatia slobody Okresným súdom Galanta v konaní pod sp. zn. 1T/29/2021. Predpokladaný koniec trestu je 16.07.2028;
- dňa 01.06.2022 odsúdený podal žiadosť o zrušenie uloženého ochranného protitoxikomanického liečenia, ktorú odôvodnil tým, že bol odsúdený na trest vo výmere 9 rokov, pričom už samotný výkon trestu je postačujúcim abstinenciálnym a odvykacím faktorom pre zvládnutie závislosti a zároveň je i ponaučením a výstrahou pred recidívou;
- z vyjadrenia ÚVTOS Banská Bystrica zo dňa 31.07.2024 vyplýva, že menovaný ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou nenastúpil, termín nástupu nemá určený.

Krajský súd po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že okresný súd postupoval v danej veci v súlade so zákonom a správne, keď na podklade žiadosti odsúdeného o upustenie od výkonu ochranného liečenia určil termín verejného zasadnutia na 11.09.2024, zabezpečil prítomnosť všetkých procesných strán na tomto úkone, tento procesne správne zrealizoval a dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, keď rozhodol o zamietnutí návrhu odsúdeného na upustenie od výkonu ochranného liečenia.

V odôvodnení svojho uznesenia okresný súd v súlade s ustanovením § 176 odsek 2 Trestného poriadku dostatočne a presvedčivo zdôvodnil, prečo nie je možné návrhu odsúdeného o upustenie od výkonu ochranného liečenia vyhovieť, pričom úvaha prvostupňového súdu vychádza z logického zhodnotenia zistených skutočností a dôkazov, ktoré boli v tomto konaní vykonané.

Sťažnostný súd si všetky závery súdu I. stupňa prezentované v napadnutom uznesení osvojil, v celom rozsahu na ne odkazuje bez potreby opakovania týchto dôvodov vo svojom sťažnostnom uznesení.

V odôvodnení uznesení I. stupňového a II. stupňového súdu nemožno posudzovať izolovane, keďže z hľadiska predmetu tvoria jeden celok (I. ÚS 336/2016).

Trestný zákon v ustanovení § 74 ods. 3 upravuje možnosť upustenia od výkonu ochranného liečenia a to v prípade, ak bol súdom nariadený výkon ochranného liečenia (či už z obligatórnych alebo fakultatívnych dôvodov) a len s jeho výkonom sa reálne nezačalo. Dôvodom na upustenie od výkonu ochranného liečenia je skutočnosť, ak zaniknú okolnosti pre ktoré bolo ochranné liečenie uložené, teda, ak odpadnú dôvody, ktoré k uloženiu ochranného liečenia viedli.

U odsúdeného sa s výkonom ochranného protitoxikomanického liečenia v čase rozhodovania prvostupňového súdu nezačalo, čo vyplýva z vyjadrenia ÚVTOS Banská Bystrica. Potom samotná okolnosť, že odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody nepožíva návykové látky, nie je tou skutočnosťou, na základe ktorej by sťažnostný súd dospel k záveru, že zanikli dôvody, pre ktoré bolo ochranné liečenie uložené. Nútená abstinencia od užívania návykových látok u odsúdeného vyvolaná výkonom trestu odňatia slobody sama osebe nepredstavuje dôvod na to, aby sa nezačalo, resp. upustilo od výkonu uloženého ochranného liečenia, a tým vôbec nedošlo k dosiahnutiu účelu ním sledovaného. Účelom uloženia ochranného opatrenia sa sleduje predovšetkým prevencia, do popredia vystupuje jeho výchovná a terapeutická zložka, pričom konečným účelom ochranného opatrenia, odstránenie alebo aspoň zníženie nebezpečenstva ďalšieho porušovania alebo ohrozenia záujmov chránených trestným zákonom zo strany páchatel'a, čo zo strany odsúdeného nebolo naplnené, preto nebolo ani z pohľadu krajského súdu možné návrhu odsúdeného na upustenie od výkonu ochranného ústavného protitoxikomanického liečenia vyhovieť.

Čo sa týka sťažnostných námietok odsúdeného, k týmto je v súhrne potrebné len uviesť, že ochranné opatrenie, medzi ktoré ochranné protitoxikomanické liečenie nepochybne patrí, nie je trestom. Účelom

ochranného opatrenia sa sleduje predovšetkým prevencia, do popredia vystupuje jeho výchovná a terapeutická zložka, pričom konečným účelom ochranného opatrenia je odstránenie alebo aspoň zníženie nebezpečenstva ďalšieho porušenia alebo ohrozenia záujmov chránených Trestným zákonom zo strany páchatela. Z uvedeného dôvodu sa ani nestanovuje dĺžka ochranného liečenia, to trvá dovtedy, pokiaľ nie je jeho účel splnený. Je teda v podstate aj v záujme odsúdeného, aby sa podrobil odbornému liečeniu, pokiaľ má skutočne záujem, tak, ako to sám deklaroval, v budúcnosti viesť riadny život. Jeho subjektívny názor v tom smere, že počas výkonu trestu prestal fajčiť a už tri roky úspešne nefajčí, rozhodne nemôže postačovať na záver o tom, že dôvody, pre ktoré bolo liečenie uložené, pominuli. Ani samotný fakt abstinencie, teda skutočnosť, že odsúdený v priebehu výkonu trestu odňatia slobody nemá prístup k omamným a psychotropným látkam, nemôže byť dostatočným dôvodom k upusteniu od výkonu uloženého ochranného liečenia.

Vzhľadom na uvedené krajský súd, zhodne ako súd I. stupňa, nezistil v danom prípade žiadny dôvod na upustenie od výkonu ochranného liečenia. Samotná skutočnosť, že odsúdený necíti potrebu takéhoto liečenia a už trest odňatia slobody, ktorý si aktuálne vykonáva, považuje za postačujúci abstinenčný a odvykací faktor pre zvládnutie závislosti, nie je dôvodom na upustenie od jeho výkonu.

Keďže krajský súd nezistil žiadny dôvod na zmenu napadnutého uznesenia, ktoré by boli v prospech odsúdeného, sťažnosť ako nedôvodnú v zmysle § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.